

Bazı incir çeşitlerinin *Rosellinia* kök çürüklüğü etmeni *Rosellinia necatrix* Prill.'e duyarlılık düzeylerinin saptanması

Eşref TUTMUŞ¹

Özlem DOĞAN¹

Mesut ÖZEN¹

Nilgün TAN¹

Berrin ŞAHİN¹

Birgül ERTAN¹

SUMMARY

Determination of susceptibility levels of some fig varieties against *Rosellinia necatrix* Prill. that cause *Rosellinia* root rot disease

ÖZET

Türkiye, incir üretimi ve dış satımı yönünden dünya ülkeleri arasında ilk sırada bulunmaktadır. İncir yetiştiriciliğimizin en önemli sorunlarından bir tanesi de “Kök Uyuzu” olarak bilinen *Rosellinia* Kök Çürüklüğü (*Rosellinia necatrix* Prill.) hastalığıdır. Bu hastalık, incir ağaçlarını kurutarak önemli bir ekonomik kayba neden olmaktadır. Hastalık toprak işleme, sulama suyu, yağmur suları vb. nedenlerle arazi içinde taşınarak bahçenin tamamında görülebilmektedir. *R. necatrix*'e karşı bahçe koşullarında etkili bir ilaç mevcut değildir ve kültürel önlemler sadece hastalığın ilerlemesini yavaşlatmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada “*Rosellinia* kök çürüklüğü hastalığı”na karşı Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü Arazi Gen Bankasında bulunan bazı incir çeşitlerinin duyarlılık düzeylerinin araştırılması ve hastalığa tolerant çeşitlerin saptanması amaçlanmıştır.

Çalışmada, 5 erkek incir çeşidi ile 10 dişi incir çeşidi olmak üzere toplam 15 incir çeşidi kullanılmıştır. İncir plantasyonlarından izole edilen *R. necatrix* izolatının virülensliği testlenmiş ve bu izolat, incir çeşitlerinin inokulasyonunda kullanılmıştır.

Toprağa inokulasyon işleminde *R. necatrix* kültürü steril buğday tohumları üzerinde geliştirilmiştir. 14 gün yaşlı kültürler, bir yaşında olan incir fidanlarının kök ve kök boğazı çevresine karıştırılmıştır. Uygulamadan yaklaşık bir ay sonra yapılan gözlemlerde *R. necatrix* uygulanmış saksılardaki incir fidanlarının çoğunun, yaklaşık iki ay sonraki gözlemlerde ise hepsinin ölmüş olduğu görülmüştür. Kontrol fidanlarında ise hiç ölüm görülmemiştir. Ölmüş bitkilerden yapılan reizolasyonda *Rosellinia necatrix* yeniden izole edilmiştir.

Sonuç olarak, denemeye alınan çeşitlerin hepsinin hastalığa duyarlı olduğu, testlenen çeşitler arasında dayanıklı veya tolerant bir çeşide rastlanılmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: İncir, *Rosellinia* kök çürüklüğü, duyarlılık düzeyi, *Rosellinia necatrix*.

¹ Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü 09600 AYDIN

Sorumlu Yazar (Corresponding author) e-mail: esrefutmus@hotmail.com

Yazının Yayın Kuruluna Geliş Tarihi (Received): 07.09.2010

